

İlham ƏLİYEV:

Biz elə etməliyik ki, xalqımız daha yaxşı yaşasın, heç bir sosial gərginlik olmasın

(əvvəli 7-ci səhifədə)

Görülü müsbət tədbirlərin nəticəsində Azərbaycan minimum eməkhaqqının seviyyəsinə görə MDB ölkələri ile müqayisədə aliciliq qabiliyyəti indeksini üzrə ikinci yere qaldı. Minimum eməkhaqqının artırılması ilə dövlət böyük vəsaiti öndənişinə gedərkən vətəndaşlarının sosial rifahın gücləndirildi. Həc şübhəsiz ki, eməkhaqqı istəhəli çərçivəsində illik 2 milyard manatlıq bir vəsaiti vətəndaşlara ödənilmesi onların aliciliq qabiliyyətini artıracaq və bu vəsaitlər ilə növbədə istəhəla yonelidiləcək. İstəhəla yönəlin isə tənilən vəsait bazarında tələb artanda təkifli artırmaşını stimulanslaşdır, həm kiçik və orta sahibkarlığın, həm də kənd təsərrüfatı və seynəye ilə məşğul olanların inkanlarının genişlənməsinə xidmət edir. Ona görə birmənələri olaraq bu, çox müsbət amıldır və ölkə keyfiyyəti yayat seviyyəsinin yüksəlməsi iqtisadiyyatın öz töhfəsinə verəcəkdir.

2018-ci ildə ölkə üzrə 400 min şəxs 180 manatdan az eməkhaqqı alırdı, onların 67 faizi, yani 270 mini dövlət sektorunda çalışır. Prezidentin sərəncamından sonra isə minimum aylıq eməkhaqqı yaşıyan minimumuna bərabərəslər və orta eməkhaqqının 33 faizini təşkil etdi. Minimum eməkhaqqının 250 min manata qatdırılması bu rəqəmən də xeyli dərəcədə azalmasına temin etdi.

Prezidentin imzaladığı 2 by milyon insani ehədən bu son sərəncamlar həm də onu göstərir ki, istəhəli kompleks xarakter daşıyır və atılan hər bir addimin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının etibarlı sosial təminatı dayanır.

Xatırlatmaq yerinə dərək, Əmək Məccələsinə əsasən müxtəli amillərə görə işçilərin eməkhaqqı məbləğinin hər hansı şəkildə azaldılması və onlara dövlətin müəyyən etdiyi minimum eməkhaqqı məqdarından az eməkhaqqı verilməsi qadağandır.

Həsablamalar göstərir ki, bu sərəncamları respublika üzrə orta eməkhaqqının da seviyyəsinə až 10 fətiz artırıraq. 2019-cu ilin əvvəlində eməkhaqqı, pensiya və müaviniyyətin artırılması, şəhəd ailelərinə kompensasiyaların artırılması, emanetlərin tam sigortalanması, özünüməşşulluq programının genişləndirilməsi, əhalinin mənzəl-məşəf şəraitinin yaxşılaşdırılmasında və təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılmasında sahəsində görünen tədbirlər bir daşa subut edir ki, iqtisadi inkişafın müyyən mərhələsində, xüsusi qloballaşma şəraitində beynəlxalq əlaqələrin genisləndirilməsi, əlverişli şərtlərlə yeni investisiya resurslarına, müasir texnologiyalara çıxış temin etmek məqsədilə borcun alınması və Vaxtında ödənişməsi iqtisadi cəhətdən deyişdir, siyahı cəhətdən da vacib tərəflərindən sayılır.

Azərbaycan dövlətinin apardığı borc siyaseti, dövlətin, Maliyyə, Nazirliyinin, hökumətin borclanma ilə əlaqədar gördüyü tədbirlər dövlət başçısının daima nezarettindədir.

Son 16 ilde Azərbaycan dünya ölkələri içərisindən az borc anla ölkə kimini tanımışdır.

Qarsıda illerde manatın mezzənəsinin qeflətən aşağı düşməsinin nəticələrinin aradan qaldırılması, eyni zamanda iqtisadiyyatın, xüsusi də qeyri-neft sektorunun sürəti inkişafına nəticəsində bu meyil dəha güclənəcəkdir. "Büdcə sistemi haqqında" və "Dövlət borcu" haqqında qanunlarda 2018-ci ildə edilən deyişikliklər, eləcə də dövlət borcu bərədə təsdiq edilmiş strategiyada nezərdə tutulan tədbirlər Azərbaycanın borclanma siyasetini bundan sonra da ölkəmiz iqtisadi təhlükənin, iqtisadi təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsinin müəmələ amillərindən biri olacaqdır.

Prezident İlham Əliyev bununla əlaqədar olaraq bir fikrənə müraciəti vacib sayıram. Dövlət başçısı deyir:

Azərbaycan borcalan Ölökən borc verən ölkəyə çevrilib

1999-cu ildə Neft Fonduñun yaradılması, 2005-ci ildən başlayaraq Azərbaycana neftin satışından daxil olan gəlirlərin reallaşdırılması, əlverişli şərtlərlə yeni investisiya resurslarına, müasir texnologiyalara çıxış temin etmek məqsədilə borcun alınması və Vaxtında ödənişməsi iqtisadi cəhətdən deyişdir.

Dünya tacribəsi göstərir ki, iqtisadi inkişafın müyyən mərhələsində, xüsusi qloballaşma şəraitində beynəlxalq əlaqələrin genisləndirilməsi, əlverişli şərtlərlə yeni investisiya resurslarına, müasir texnologiyalara çıxış temin etmek məqsədilə borcun alınması və Vaxtında ödənişməsi iqtisadi cəhətdən deyişdir.

Azərbaycan dövlətinin apardığı borc siyaseti, dövlətin, Maliyyə, Nazirliyinin, hökumətin borclanma ilə əlaqədar gördüyü tədbirlər dövlət başçısının daima nezarettindədir.

Son 16 ilde Azərbaycan dünya ölkələri içərisindən az borc anla ölkə kimini tanımışdır.

Qarsıda illerde manatın mezzənəsinin qeflətən aşağı düşməsinin nəticələrinin aradan qaldırılması, eyni zamanda iqtisadiyyatın, xüsusi də qeyri-neft sektorunun sürəti inkişafına nəticəsində bu meyil dəha güclənəcəkdir. "Büdcə sistemi haqqında" və "Dövlət borcu" haqqında qanunlarda 2018-ci ildə edilən deyişikliklər, eləcə də dövlət borcu bərədə təsdiq edilmiş strategiyada nezərdə tutulan tədbirlər Azərbaycanın borclanma siyasetini bundan sonra da ölkəmiz iqtisadi təhlükənin, iqtisadi təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsinin müəmələ amillərindən biri olacaqdır.

Prezident İlham Əliyev bununla əlaqədar olaraq bir fikrənə müraciəti vacib sayıram. Dövlət başçısı deyir:

"...Böhran onu göstərdi ki, elə ölkələr var onlar öz hesabına yaşaya bilmir, başqa ölkələrin yardımına məhtəcdir və bu yardımçıları alırlar. Bezi hallarda beynəlxalq maliyyə qurumlarından kreditlər şəklində yardımçıları alırlar. Ancaq o da həqiqətdər ki, bu kreditlər gec-tez qaytarılmalıdır və bu yardımçı edənlər də müyyən şərtlər iəli sürür. Azərbaycan o nadir ölkələrdən ki, əninkı heç kimə yardım üçün müraciət etməyib, eyni zamanda, bize dəfələrlə başqa yerlərdə kreditlərin verilməsi ilə əlaqədar müraciətlər daxil olmuşdur".

Azərbaycan dövlətinin borclanma siyaseti ölkənin milli maraqlarını əsas tutmaqla iqtisadi müstəqilliyin dəha güclənəmesine, qarşılıqlı eməkdaşlıq mənasibətlərinin inkişafına xidmət edir. Xərçi borçun həcmiñ ÜDM-ə nisbətən bir çox ölkələrdəki borclanmadan defələr azdır.

Bu gün Azərbaycan artıq borcalan Ölökən borc verən ölkəyə çevrilib.

Müyyən miqdarda daxili borclanmaya getmək iqtisadiyyatımızı daxili imkanları hesabına dəha genis seviyyədə inkişaf etdirə bilər. Xərçi banklarda sunulan vəsaitlərimiz optimal həddə barədə düşünək onlarıň hissəsinin ölkə daxilişti idarəde edilmişdir. Nisbətən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının daxili dövlət borclanmasının yüksək həddi 2 milyard manat, xərçi dövlət borclanmasının yüksək həddi 1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu kifayət qədər məqbul həddir və ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyin dəha güclənəcəkdir. Məyərlərinə tərəfən qazanılmışdır.

şəhərin boyu faydası olacaq bir vasitədir. Çünkü qloballaşan dünyada olervişi nəqliyyat dəhlizlərinə yiyələnmək, bu mümkün olmadığa isə alternativ yollar axtarmaq istiqamətində böyük mübarizələr gedir.

Ona görə də bu rəqəbet mübarizəsində uduzma-raq, ölkənin iqtisadi inkişaf imkanlarını artırmaq